

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » » 6 » 50 »
mesec » » 2 » 20 »

V upravnistvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » » 6 » — »
mesec » » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniš-
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 55.

V Ljubljani, v ponedeljek, 9. marca 1903.

Letnik XXXI.

Junaki vsenemške in ljudske stranke v Beljaku.

Kakor je znano vsem slovenskim po-
krajnam, biva na Koroškem okoli 120.000
Slovencev. Našteli so jih uradno samo
90.000. Tudi v Beljaku biva — prav gotovo
se ne motimo — pri 3000 Slovencev, seveda
nezavednih — pripadajoč v večini delav-
skemu stanu. Zavednih se je našlo samo
94. Delavci se priklopijo socialnodemokra-
tični stranki, med tem ko postanejo obrtniki,
trgovci in njih pomagači — pristni nacio-
nalci-renegati. Nemci so na te slovenske po-
turice jako ponosni, ker jim služijo najzve-
stejše v njih ponemčevalne namene. Kakor
pa je tudi znano, se zbirajo nekateri zavedni
Slovenci — dame in gospodje — brez raz-
like njih verskega ali političnega prepričanja
že 12 let vsak torek v takomenovano slo-
vensko omizje. To omizje je pa beljaškimi
Nemcem in renegatom trn v peti in spre-
leti jih kar mrzlica, ako od tega omizja kaj
slišijo.

Ker je bil že 6 let mir pred nadlego-
vanjem beljaških Nemcev, in sicer po od-
ločnem nastopu prejšnjega gostilničarja, mi-
sli se je, da so slovenskemu omizju pri-
poznali pravico, da se zbira vsak torek.
Ker pa prejšnja gostilna ni zadostovala prav,
posebno zaradi tujcev ne, se je po tem dol-
gem mirnem času sklenilo pridobiti drugi
prostor. Dobil se je, in obenem se je tudi
odkrito srčno opozorilo gostilničarja na vse
nasledke, kakor škandale, pobijanje oken in
boj kot.

Ker tem premislekom ni mogel verjeti,
naslanjajoč se na svoje poštene in fine goste,
je prijazno prepustil omizju stransko po-
sebnost sobo. Ali komaj so se tukaj beljaški
Slovenci petkrat zbrali, že so začeli pritiskati
Nemci, in šesti torek se pa Slovence vzdig-
nili, imenujoč jih „Windische Gesellschaft“.
Da so gotovi gospodje v Beljaku postali
pravcati junaki, o tem ni dvoma več, in res
ne bi bilo težko iz njihove srede dobiti dru-
gega Napoleona, zraven pa še par junakov
za Balkan, posebno med — turnarji. Ti so
v poslu pobijanja mogočni in vspešni, ker
imajo v svoji sredi največ renegatov; sliši
se, da delajo politične uslužbe. Posebno
odlikoval pa se je v ščuvanju na Slovence
neki zasebni doktor, ki je že prej enkrat v
neki kavarni opozoril svojega divjega psa na
dva Slovence, ki sta šla mimo njega, z be-
sedami: »Pazi, pazi!« Sram naj ga je olik-
kanca nemške kulture! Njemu je pri tem
razgrajanju asistiral prav imenitno in surovo
neki jurist državne železnice (!),
ki je pa nasprotno le koristil. Njegovo ob-
našanje si bodemo dobro zapisali. Pri
vsem tem junaštvu pa so ti gotovi gospodje
pravenostranskega značaja in gnili v svo-
jem prepričanju. Čisto mirno, za nemški (?)
Beljak gotovo prav nenevarno slovensko
družbo vlačijo ti gospodje v svojo politično
nesnago in grozijo isti, gostilničarju pa pre-
tijo, da ga ugonobijo, ako ji dá prostora.
Sicer pa stojijo v svojih prodajalnah, kažejo
se jim prav sladke — vzamejo prav radi
denar od Slovencev, katere tako zaničujejo
in katere bi najraje posamezno ugonobili.
Nemci in renegati beljaški! Dokler preganjate Vi le mir-
no slovensko omizje, v kate-
rem se nahajajo tudi dame,
imenujemo Vas nesramne na-

padalce in suroveže! Tako si
predstavljajo ti gospodje „prostoljubno“
mišljenje! Le tedaj bodemo priznali Vaše
nemško junaštvo in Vaš visok zna-
čaj, le tedaj bodete čistili Vaš
nemški Beljak, kadar se bodele ravnali po
tem-le navodilu: Izpodite iz Vaših gos-
tilnic in prodajalnic vsakega slovenskega
kmeta in kmetico, sploh vse Slovence-kupo-
valce in pripadnike drugega naroda, kakor
ste to zapovedali gostilničarju v hotelu »Me-
ran«. Izpodite jih ob tržnih dneh
iz Vaših gostilnic in prodajalnic in marsi-
kateri renegat „slovenske“ krvi bode
primoran izpoditi svoje lastne sorodnike
skozi vrata. Izpodite goste in kupovalce,
kateri bivajo poleti v Beljaku in ki govorijo
slovenski ali italijanski jezik, iz Vaših gos-
tilnic in prodajalnic. Advokati! Vpra-
šajte vsakega kmeta, ki pride k Vam, ali
je Slovenec. Ako reče da, izpodite ga
iz Vaše pisarne. Nemci, izpodite iz Beljaka
vse „renegate“, slovenske in druge na-
rodnosti, potem šele se bodele mogli pona-
šati, da ste storili res kaj v očiščenje nem-
štva v Beljaku. Potem — verujte nam
— bode boljše, ko ostanete sami med seboj.
Koliko bi Vas ostalo, smo radovedni.

Enega gostilničarja in mirno slovensko
družbo s svojo surovostjo zatirati, to ni no-
beno nemško nacionalno delo in nobena re-
šitev nemštva v Beljaku. S tem le kažete,
da stoji nemštvo v Beljaku na jako slabi
podlagi. Vsi ti gotovi razgrajachi
so pa v svojem pristnem nemštvu jako
nedosledni in čuditi se mora vsakdo, da tem
ljudem dozda Lahi niso bili na poti, ki se
vendar zmiraj prav glasno kažejo, še bolj
pa, da jih ni v oči zbudila laška za-
stava, katero je izobesil gospod Scarpa
že večkrat na vsak zgodovinski italijan-
ski dan pri svoji hiši.

Proti temu nimajo nič, pač pa kažejo
svoje mogočnost in surovost proti mirnej
slovenski družbi.

Leta 1901. dne 31. prosinca so pripo-
znale prejšnje »Kärntner Nachrichten«, da
slovensko omizje popolnoma nič ni nevarno
za Beljak in da Nemci ne morejo biti tako
nestrpni, da bi branili hoditi Slovincem v
kako gostilno in se tam slovensko — v nji-
hovem maternem jeziku — pogovarjati. In
danes? Prelomili ste Vašo javno dano
besedo!

Ali se je že slišalo kedaj od Slovencev,
da bi bili napadli kako mirno nemško družbo,
ki se je nahajala v posebni sobi celo za se
in v kateri so bile prisotne tudi dame? Tako
surov Slovenec ni, to se more pričakovati
le od v politiki zdijanega Nemca.

Ko bi bili Slovenci v svoji politiki
tako surovi in nestrpni, bi stali danes na
drugi politični stopinji in mnogoteri Nemci
in renegati bi postopali z njimi drugače in
sicer v svojo lastno korist. Gotovi brhki be-
ljaški Nemci so pa v svojem prostoljubnem
mišljenju jako enostranski, ker le slovenski
narod, s katerim so primorani politično in
gospodarsko skupaj živeti, od same pro-
stoljubnosti preganjajo, med tem ko
se drugim klanjajo. Ako pa napadejo Belja-
čani v svoji surovosti še enkrat to nedolžno
slov. omizje, tako imamo za njihov junaški
čin le odločen — fej —, katero besedo je
že tokrat mnogo res pristnih belja-
ških Nemcev izgovorilo.

Na nekaj pa bi še Beljačane vendar radi
opomnili. Ako se stopi na črva, se isti zvije,
in če stopiš psu na rep, zavpije. Zvili so se

beljaški Slovenci že; kadar pa Beljačani na
nje še enkrat pritisnejo, bodejo pa še zavpili
in sicer zavpili do naroda! Potem pa se bo-
dejo vili Nemci v Beljaku, ali pomagati si
ne bodo mogli več.

Parlamentarni program.

Jutri prične poslanska zbornica s prvim
branjem državnega proračuna, ki je na dnevnem redu ves čas sedanjega
zasedanja, a mu je tiha obstrukcija vztrajno
zapirala pot. To prvo branje nameravajo re-
šiti v treh sejah ter v petek pričeti s prvim
branjem nagodbnih predlog, najvažnejše stvari, ki jo sploh dobe v pretres
ljudski zastopniki v avstrijskem parlamentu.
Tekom tega tedna se tudi odloči, se li bodo
odkazale nagodbne predloge enemu sa-
memu nagodbnemu odseku, ki bi se v tem
slučaju pomnožil na 62 članov, ali pa naj se
izloči carinski tarif in zanj izvoli posebni
odsek 48 članov. Vlada je neki pritrdila po-
slednjemu načinu, za katerega se posebno
ogrevajo zastopniki industrije. Prvo branje
nagodbe bo trajalo seve dalje nego tri dni
in vlada bo baje zadovoljna, če se predloge
pred veliko nočjo izroče dotičnim malima
parlamentoma. — Pozneje pride neki takoj
na dnevni red prememba zborniškega po-
slovnika, s katero se bo pečal plenum od-
seka morda že ta teden. V odseku se po-
kaže, kako ugajajo večini premembe, ki jih
nasvetuje znani pododsek in o katerih meni
neki list, da na njih podlagi postane zbor-
nica edino le poslušno orodje vsakodobne
vlade.

Tajnost iz zadnje Silvestrove noči.

V zadnji Silvestrovi noči sta v hotelu
»Sacher« na Dunaju Koerber in Szell skle-
nili znane končne točke v avstro-ogrski
nagodbi. Včeraj pa je objavil »Budap. Hirlap«
zanimivo uradno vest, da vlad novih voj-
nih predlog deželi ne narastejo nobena nova
bremena, ker se vsi večji stroški pokrijejo
iz prihrankov pri konverziji
rent. Vlada si toliko prihrani, da bo vsled
zvišanja kontingenta vojaških novincev na-
vstale stroške pokrivala lahko več let. —
Tu je torej odkrita tajnost iz zadnje Silve-
strove noči! Nekateri krogi v Avstriji bodo
morda trdili, da je vlada hotela s tem samo
pridobiti opozicijo in da bo v to porabila le
preostanke iz prejšnjih let.

Szell proti obstrukciji.

V sobotni seji se je opoziciji zopet en-
krat posrečilo, da je izbežala ministerskega
predsednika vsaj za kratek odgovor ter mej
drugim s tem tudi dosegla, da v tej seji ni
bilo treba govoriti edino le opozicionalcem,
kar je sicer že postalo običajno. Ugronovec
Lovasz je namreč očital vladi, da se je v
boju proti obstrukciji zvezala s socialno de-
mokrati, ki je je istodobno dovolila shod,
ko se je vršil veliki protestni shod opo-
zionalcev. To druženje z internacionalno so-
cialno demokracijo imenuje neolajno, tem-
bolj, ker je naperjeno proti eminentno na-
rodni zahtevi opozicije. — Szell je tajil, da
bi bila vlada sklenila kako zvezo s social-
nimi demokrati, ter izjavil, da vlada v tem
vprašanju ne nastopa ne pro in ne contra.
Iz dejstva, da je policijsko oblastvo dovolilo
oba shoda, se pač še ne more sklepati na
kako paktiranje s socialnimi demokrati. Za
eminentno narodno zahtevo se pa bori le
vlada z veščino, ker hočeta ustrediti potrebam
države in poskrbeti za moč monarhije. Ve-
čina zastopa narod in interese dežele. Kaj
je tu kaka nasilnost, pravi dalje Szell, če
hoče izvesti svojo voljo iz čistih voli-
tevizirskih vedin? (Pri teh besedah
se je moral namuzati celo marsikateri vla-
dinovec.) Vlada in večina sta odločno skle-
nili, da v okviru ustave in zakonov odbi-
jeta diktaturo manjšine in zlo-
mita nje terorizem. S tem izpol-
nita le svojo zakonodajno dolžnost v var-
stvo dežele in ustave. — Z ironičnimi eljen-
klici je opozicija pozdravila ta Szellov go-
vor, vesela nad vspehom. Dosegla je nam-

reč, da je minula zopet ena seja, v kateri
razprava o vojni predlogi niti ni prišla na
dnevni red. Čas pridobljen, vse pridobljeno,
si misli opozicija in krepko nadaljuje boj
proti Szellu.

Zasedanje deželnih zborov.

Dunajski listi, mej drugimi posebno
»N. Fr. Presse«, sedaj poročajo, da vendar
le ni nemogoče, da se snidejo deželni zbori
okolu velike noči h kratkemu zasedanju, ker
bota mej tem časom lahko zborovala nagod-
beni in budgetni odsek in ker tudi na Ogr-
skem ne morejo pospešiti nagodbne raz-
prave. — Ta vest v dunajskih listih je tem-
bolj zanimiva radi tega, ker je bila ravno
»N. Fr. Pr.« prva mej onimi listi, ki so naj-
odločnejše dementirali enako vest praške »Po-
litike«, ki je že 3. februarja pisala povsem v
istem smislu.

Avstrijski konzulat v Mitrovici.

V kratkem se naseli vitez Zambaur
kot avstrijski konzul v Mitrovici ter zasede
mesto, ki so je že davno pred njim zasedli
Rusi in bi je bili tudi Avstrijci, da ni po-
srečoval tu vmes naš le preveč počasen zu-
nanji urad. Že v členu 25. berlinske po-
godbe je Avstriji dovoljeno, da sme prodi-
rati tje doli do Mitrovice. Pozno so prišli
torej pri nas do spoznanja, a prišli so le.
Eno dobro je pa le na avstrijski strani v
primeri z enakim dogodkom od strani Ru-
sijske. Avstro-ogrski konzul bo lahko mirno
in tiho došel na svoje mesto in se mu ne
bo treba boriti s težkočami, kakršne so se
pojavalje ob dohodu ruskega konzula, ki je
moral več mesecev ostati v Carigradu, prejš-
no je sultanova vlada poskrbela za varen uhod.
Naša vlada je izbrala v to svrhu ugodnejši
trenotek. Obžalovati je le, da si velesile svo-
jedobno niso zagotovile pravice do konzula-
tov v tem mestu in se torej dovoljenje za
nje smatra v Carigradu za nekako kon-
cesijo.

Posl. Klofač rešuje Makedonce.

Kot znano, mudi se češko-radikalni dr-
žavni poslanec Klofač že dalj časa v Sofiji
ter mnogo občuje za ondrotnimi uradnimi
krogi. Izprva je mož nameraval potovati v
Makedonijo ter stopiti ondi v neposredno
dotiko z voditelji zatirane krščanske raje;
ker so mu pa turška oblastva bržkone takoj
prekrižala račun, je moral ostati v Sofiji.
Seboj je prinesel nekaj denarja, nabranega
mej Čehi za bedne Makedonce. Tega je iz-
ročil zastopnikom makedonskega odbora.
Ob enem pa hoče izdelati obširno spome-
nico o položaju na Balkanu, ter v to svrhu
razdeljuje vprašalne pole mej člane maked-
onskega odbora. Tem seveda tudi obširno
pripoveduje, kako resno se naša monarhija
pripravlja na osvobodilno vojsko. Mej dru-
gim tudi omenja, da v Bosni vse mrgoli
avstrijskih vojakov in da so v obmejnih sa-
mostanih preoblečeni v redovniške obleke
avstrijski častniki. Seveda se dobe v Sofiji
ljudje, ki verujejo Klofačevim besedam, saj
ne vedo, da je v avstrijskem parlamentu
član trojice radikalnih poslancev, in vedo le
to, da se je svojedobno Klofač udeležil slav-
nosti v Sipka-prelazu, kamor pa seve ni bil
povabljen.

Iz brzojavk.

Demonstracija proti vojni
predlogi v Budimpešti. Socialni
demokratje so včeraj s svojim demonstra-
tivnim shodom res preprečili demonstracijo
opozicionalnih strank in torej storili vladi
veliko uslugo. Nasprotniki vojne predloge
niso mogli zborovati pred parlamentom, ker
so ves prostor zasedli socialisti, pojoč mar-
zelaizo. Omejiti so se morali samo na ob-
hod po mestu, ki je trajal skoro do 7. ure
zvečer. Demonstranti so klicali »abzug Szell!«
ter razbili nekaj oken. Aretiranih je bilo 45
oseb. — Protipoljska gonja na
Pruskem. S 1. aprilom bo ruska vlada
premestila blizu 300 poljskih železniških
uradnikov s Poznanjskega v zahodni del.
Merodajni se je edino le narodnostni oziri.
— Skupščina in srbska vlada. Povodom
obletnice proklamacije Srbije za

za kraljestvo ni bila skupščina zastopana ne v cerkvi in ne pri vsprejemu. Zborniški predsednik se proslave tudi zasebno ni udeležil. Kralj smatra skupščino že za razpuščeno. — Splošna amnestija v Makedoniji. V petek je sultan podpisal irade glede splošne amnestije političnih kaznjencev, ki se danes proglasi. — Kriza v Atenah je poravnana, ker sta se pobotala glede organizacije armade prestolonaslednik in vojni minister. — Marokanski pretendent ujet? Guverner v Tangerju je prejel vest, da so sultanove čete ujele pretendenta in porazile vso njegovo vojsko.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. marca.

Jubilej sv. očeta. Včeraj se je po vseh cerkvah v naši škofiji najslavesnejše praznoval jubilej sv. očeta. Tudi v društvih se je zbralo na tisoče ljudstva, da proslavi Leona XIII. Tako je zopet s sijajnim dokazom svoje udanosti do prestola sv. Petra se proslavilo slovensko ljudstvo, kateremu tudi najrditejši nasprotniki ne iztrgajo katoliške vere. Tisoči in tisoči klicev »Slava Leonu!«, ki so včeraj doneli po naši deželi, naj bi bili obenem prisega, da nas nihče ne premakne z mesta, na katerem stojimo kot verni sinovi sv. cerkve.

† **Mati dr. Jan. Ev. Kreka.** Umrli je danes zjutraj ob treh v Selcih nad Skofjo Loko Marija Krek, učiteljeva vdova, mati dr. g. dr. Kreka. Rojena je bila pri sv. Gregorju nad Ribnico. Bolehala je že dalj časa. Nazadnje je kap pospešila njeno smrt. Pogreb je določen na sredo ob 8. zjutraj. Vrli ženi časten spomin! N. v m. p.!

Gospod Fran Klemenčič iz Trsta nam piše: Glasilo zagovornika Kvedrove me je torej obsodilo v smrt s kroglo. Ne mislim pošiljati popravka imuniziranemu listu, prosim pa Vas, da priobčite sledeče: Nires, da sem se jaz ustrelil, resp. je, da je »Narod« ustrelil — kozla. Jaz imam še vedno dober tek in vsled dogodkov zadnjih dni dovolj humorja. Z mojim škalskom se ne bo nič modernizirala Amazonka! — Z odličnim spoštovanjem — Franjo Klemenčič. — Opomba uredništva: V pojasnilo tega pisma gospoda Klemenčiča omenjamo, da je »Narod« v soboto priobčil na prvem mestu mej brzojavkami naslednjo brzojavko: »Trst, 7. marca. Pisatelj Fran Klemenčič — znan iz polemike z Zofko Kvedrovo — se je danes opoldne ustrelil.«

Sedmina po rajnem dekanu Mateju Sitar bo v sredo, 11. marca ob deveti uri.

Imenovanje. Deželni šolski svet je imenoval suplenta na tukajšnji c. kr. višji realni akademski slikarja gosp. Antona Koželja.

Iz Idrije se nam brzojavlja, da je sinoči umrl v Idriji nekdanji vrli župan Didč. Pogreb bo jutri.

Celjske Nemce je strah. V celjskem občinskem svetu je interpeliral dr. Evgen Negri, ako je županu Rakuscu znano, da društvo »Naprej« prireja v celjski okolici shode, na katerih širi nezaupanje proti celjskim Nemcem, in kaj namerava župan proti temu storiti. Župan Rakusch je rekel, da bo na to odgovoril v prihodnji seji. Priporočamo, da Rakusch odgovori Negriju: »Kdor se je veter, žanje vihar.« Sicer naj se pa gospodje v celjskem občinskem svetu postavijo na glavo, Slovenci imajo popoln povod izvajati iz dosedanjega nastopanja celjskih Nemcev konsekvence. Značilno pa je, da so celjski Nemci že pri prvih strelh tako nervozni.

— **Proslava papeževega jubileja.** Slavnostni večer, ki ga je priredilo »Izobraževalno in zabavno društvo Kranj« v proslavo 25. letnice papeža Leona XIII., je vspel najkrajše. Očaral je vse zlasti govorniško dovršeni govor g. dekana Koblarja, ki je povdarjal iskreno ljubezen velikega papeža do slovanskega rodu. Ugajale so tudi pogumne deklaracije 2 deklic in 1 dečka iz meščanskih rodbin kranjskih, kakor tudi petje pomnoženega cerkvenega zbora. Neumorno je svirala ad hoc sestavljena godba. Navdušenje občinstva, ki je prostrane prostore napolnilo do zadnjega kotička, je bilo splošno. — Živel Leon XIII.!

— **Iz Maribora,** 8. marca. (Papeževa slovesnost v večem se-

menišču.) Kakor sem Vam že brzojavno bil poročal, smo po cerkvah obhajali 25. letnico kronanja sv. očeta papeža Leona XIII. dne 8. marca. Dostaviti se moram svojemu poročilu, da so vsi prvi predstojniki raznih uradov in oblastev prišli v škofovo palačo, da so tam izrazili svoja iskrena voščila za svetega očeta. Ta se odpošljejo v posebnem pismu udanosti v Rim. Danes ko ste Vi na Kranjskem praznovali po svojih cerkvah papežovo 25. letnico, smo pa mi v Mariboru imeli »slavnostno besedo« v bogoslovji ali duhovništvu po vsopred, ki se je v pol-drugi uri izvršil z obdobjem vredno prezidnostjo. Vpored je bil naslednji: 1. Ant. Förster: Slava Leonu XIII. ad IV. voc. aequal. — 2. Leon XIII. — protector scientiarum, govoril latinski g. Val. Koprivšek. — 3. C. Reinthaler: Psalm 90. ad IV. voc. aequal. comit. organis. — 4. Leon XIII. — custos societatis, govoril slovenski gosp. Ant. Tkavc. — 5. M. Filke: Tu es Petrus! ad IV. voc. aequal. — 6. Leon XIII. — sacri studii fautor, govoril nemški gospod Anton Pinter. 7. P. Mittmann: Himna Leonu XIII. ad IV. voc. aequal. comit. organis. — So pa tudi vsi sotrudniki: pevc, govorniki in igralci na glasovirju in na harmoniju v polni meri zaslužili pohvalo in zahvalo, katero so njim, kakor še posebno pred. ravnateljstvu semeniškemu, blagovolili premilost. knezoškof ob koncu izraziti z vnesenimi besedami. Dostavili so le opravičeno željo, da bi gg. bogoslovci že v semenišču, posebno pa še, ko stopijo v dušokrbje, zvesto posnemali sv. očeta, kojega so tako navdušeno proslavljali. Svečanosti se je udeležil poleg prevz. knezoškofa pred. stolni kapitel in blizo vsa — službe prosta — častita duhovščina mariborska. Lepo ovendano dvorano je dičil transparent s kronogramom: ACCIPE VOTA FIDELIVM LEO XIII QVINQVE LVSTRA PONTIFEX. — Bil je res lep praznik!

— **Slavnostni večer v proslavo 25. letnice** sv. očeta Leona XIII. je priredila včeraj v nedeljo 8. marca 1903 dekliska Marijina družba v Radoljici. Ponovi večer v nedeljo 15. marca. Vpored: 1. Leon XIII., deklaracija. 2. Zima in spomlad, alegorija s petjem in venčanjem podobne sv. očeta. 3. Lurška pastarica, igrokaz v petih dejanjih. Začetek ob 6. uri.

— **Umrli** je v Kropi 8. t. m. g. Matija Zupan, star 85 let. Ranjki je bil brat prošta Jožefa Zupana in bivšega predsednika kupčijske zbornice V. C. Zupana. Mož — pošteniak je živel splošno spoštovan. Župnik na Ježici priporoča očeta duh. sobratom v molitvi! — Umrli je 7. t. m. po dolgi bolezni ob pol 12. uri g. Janez Zgonc v Podhojnem hribu pri Robu v 75. letu svoje starosti. Bil je župan Turške občine zaporedoma 29 let, bil je mož v obče spoštovan in znan blizo in daleč. Bil je krščanskega prepričanja in vsakemu je rad pomagal. Pogreb bo 9. t. m. ob 9. uri na Robu. Bodi mu zemljica lahka!

— **Kriza v goriškem občinskem svetu.** Ostavke so podali staršine dr. Cescutti, dr. Bramo, dr. Ballaben in dr. Graziadio Luzzatto.

— **V 48 urah zgubili očeta in mater.** V četrtek popoldne pokopali so v Gorici Lucijo Glešič, ženo delavca Glešiča. Zapustila je šest nedoraslih otrok. V petek predpoludne pa je zadela kap očeta Antona Glešiča na ulici, ko je šel po vodo. Pripehlji so ga domov, ali ob jedni uri in pol popoldne bil je že mrtev.

— **Detomor.** 24. letna Antonija Rutarjeva v Gorici je povila pretekli teden nezakonskega dečka, katerega je potem udušila. Prenesli so jo z mrtvim otrokom v goriško žensko bolnišnico, kjer je komisija konstatovala zadušenje. Rutarjevo so odvedli v zapore v ulici Dogana.

— **Iz Železnikov,** 2. marca. (Pogreb Marije Thaller) Danes popoldan ob 4. uri smo tu sprejeli večnemu počitku rajno Marijo Thaller, vdovo po rajnem obžeznanem Mihaelu Thallerju, ki je 28. pret. meseca po dolgotrajni mučni bolezni večkrat previdna s sv. zakramenti, šla za svojim nepozabnim možem v kraj večnega mira. Pokojnica je bila rojena iz dobro znane rodbine Lavtarjeve; nad 45 let živela je ob strani svojega pokojnega moža, ter je s svojo neumorno marljivostjo in uzornim gospodinjstvom prav po besedah sv. pisma: »Dobra žena podpira hišo na treh oglih«, pomagala svojemu možu postaviti in vzdrževati svoj dom v obžeznanem ugledu in veljavi. Bila je res prava »hišna mati« v najlepšem pomenu te lepe besede; obilno je skazovala očitno in na tihem dobrot revežem in potrebnim, ter si gladila s tem pot v večni nadzemski dom. Izmed mnogostvilnih otrok so je preživeli le trije izgledno odgojeni gg. sinovi in ena gospiča hči, o katerih vseh se more trditi, da so vsak v svoji stroki pravi uzor domoljubne slovenske inteligencije. Priredili so pa tudi svoji nepozabni materi sijajen pogreb, kakoršnega vidi naš kraj le redkokrat. Šolska mladina, oddelek uniformirane požarne brambe, 5 prekrasnih vencev, sedmero č. gg. duhovnikov in neštivilno prebivalstva domaćega in iz

okolice so jo spremili na zadnjem potu k večnemu počitku, katerega jej vsak želi od srca, ki je poznal velespoštovano »Mihovo mater«. Naj počiva v miru.

— **Iz Kolovrate.** Danes 7. marca smo pokopali najstarejšo osebo v naši duhovni Marijo Zupančič, p. d. staro Rožanko. Rojena je bila 19. marca 1810, toraj jej je manjkalo le še 14 dni do 93 let! Bila je do zadnjih hipov pri zdravi pameti, je dobro slušala. Samo noge so jej zadnja 3 leta odpovedale, da je morala žena ostati le v postelji ali vsaj v svoji sobi. Dokler pa so jo nosile še noge, prilazila je v cerkev k sv. maši dan za dnevom, da je tako osramotila marsikatega mlajšega, ki se mu pa ni ljubilo iti v bližnjo cerkev. Naj jej sveti večna luč!

— **Francoški poduk v pisateljskem društvu.** Hrvatsko pisateljsko društvo je sklenilo, da dobivajo člani zastoj poduk v francoskem jeziku. S tem podukom se je začelo te dni. To je vrlo dobra in koristna stvar, da se člani spopolnijo v francoskem jeziku. Toda hrvatsko pisateljsko društvo je menda vendar slovansko ter bi se gotovo spodobilo, da dobe člani poduk tudi v ruskem jeziku. Zagreb je mnogo večji od Ljubljane in sicer si privaja neki večji ugled v slovanskem svetu, in vendar je Ljubljana prekosila Zagreb v pogledu slovanske vzajemnosti. V Ljubljani se bolj uče slovanskih jezikov, nego v Zagrebu. Na celem Hrvatskem ni nobenega ruskega krožka, četudi se večkrat po hrvatskih časopisih bere o važnosti ruskega jezika. Kako malo imajo Hrvati veselja do ruskega jezika, vidi se po tem, da Stjepan Radić ni mogel dobiti dosta naročnikov na svojo rusko slovnico in čitanko. Hrvatsko pisateljsko društvo je prvo pozvano, da oživi in pospeši učenje ruskega jezika med mlajšim zarodom in da osnuje za to potrebne ruske krožke. Nam so vendarle Rusi bliži nego Francozi, pa je tedaj potrebno, da se ž njimi poprej seznanimo nego z letimi.

— **Nesreča v kamnolomu.** Iz Pušave nad Mariborom. V kamnolomu gosp. Holcerja sta se dne 7. t. m. pri razstreljevanji pečin ponorečia delavca Franc Garb in Feliks Habit; prvi je bil takoj mrtev, drugi je hudo poškodovan na levi nogi in obrazu ter je že bil previden.

Ljubljanske novice.

Ljubljansko delavstvo in jubilej svetega očeta. Po vsej deželi je včeraj ljudstvo slovesno praznovalo jubilej sv. očeta. Zaostati ni hotelo niti ljubljansko kršč. soc. delavstvo, ki je po svoji »Slovenski kršč. soc. zvezi« priredilo slavnost, ki je bila priča, da je tudi v Ljubljani mnogo mož, ki se upajo javno manifestirati za svoje prepričanje. Slovenska kršč. soc. delavstvo je sredi Ljubljane stopilo na cesto, da dokaže na dostojen način nasprotnikom svoje mnenje. Slabo vreme ni ustrašilo na stotine delavcev, a gotovo je, da bi bila pri lepem vremenu udeležba še večja. Delavstvo je ob 9. na 9. uro odkorakalo izpred »Katol. Doma« z društveno godbo in zastavo na čelu v nunske cerkev. Dolga vrsta zavednih mož je vzbujala splošno pozornost. Dočim so prvi pari stopali v cerkev, bili so zadnji še le pri »Narodni kavarni«. V nunske cerkvi je imel slavnostni cerkveni govor namestu predsednika »Slovenske kršč. soc. zveze« dr. g. dr. Kreka, ki je bil nenadoma poklican k smrtni postelji svoje blage matere, č. gosp. Jan. Kalan. Ko je govornik to naznanil in prosil udeležnike, naj se v molitvah spominjajo tudi blage žene, ki je slovenskemu narodu dala dr. Kreka, ni bilo suho nobeno oko. Govornik je na to navdušeno slavil sv. očeta in posebno povdarjal, koliko se je ravno vsled Leona XIII. storilo na delavsko organizacijskem polju po vsem svetu in tudi pri nas. Po cerkvenem govoru je daroval sv. mašo pred. gosp. prelat Flis, raz kora pa je zadonelo krasno petje Uršulink. Cerkevno petje je zaključila vznešena papeževa himna. Cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička. Na to se je razvil po ljubljanskih ulicah sprevoz delavcev. Neumorno in prav lepo je svirala na čelu delavskih čet društvena godba. Po trije ali štirje v eni vrsti so korakali delavci po Šlenburgovih ulicah, Marijinem trgu, Spitalskih ulicah, Mešt. trgu preko Hradeckega mostu v Kat. Dom. Nad 500 mož je ponosno korakalo uvrščenih v sprevoz, a tudi ob strani je spremljalo sprevoz mnogo somišljenikov. Ko je bila dvorana že natlačena polna, prihajali so še vedno somišljeniki iz drugih krogov, ki pa niso mogli dobiti prostora. Dvorana je bila okrašena z zelenjem, zastavami in grbi. V dvorani so stali sami možiki, na galeriji pa so se zbrale zastopnice ženskega oddelka »Slovenske krščanske-socialne zveze«. Zborovanje je vodil dr. g. L. Smolnikar. Slavnostno zborovanje so otvorili pevc »Katoliškega rokodelskega društva«, ki so dovršeno pod vodstvom g. Sachsa zapeli papežovo pesem. Sredi pesmi se je dvignil zastor in na odru se je pokazala razvrščena ob okrašenem kipu sv. očeta živa podoba: »Svetemu očetu se klanjajo delavski stanovi.« Prav lepo je

nato deklamiral gdč. Bučar »Luč na neb«. Rokodelski pomočniki so nato zapeli slavnostno pesem s spremljevanjem glasovirja. Pesem je vse očarala. Hvala lepa rokodelskim pomočnikom in g. pevovodju na tako izrednem užitku! Slavnostne govore so govorili samo delavci, in sicer tako dovršeno, da jim dela njihov nastop čast in je v ponos delavstvu. O veri in delu je govoril tovariš Masle, o Leonu XIII. in socialnem delu tovariš Kočar, o katoliški cerkvi za Leonove vlade tovariš Kos, o Leonu XIII. in Slovanih je hrvaški govoril tovariš Kostanjevac, dalje o Leonu XIII. in delavskem varstvu tovariš Bizjak, o Leonu XIII. in ženskem vprašanju gdč. Zakrajšek, o Leonu XIII. in mladini tovariš Puhar, o papeštvu in socialnem vprašanju tovariš Jož. Gostinčar. Sklepno besedo pa je imel tovariš Soukal. Nastop teh govornikov iz delavskih vrst je napravil na vse globok vtisek. Z gromovitim navdušenjem se je sprejel predlog dr. g. Smolnikarja, odposlati svetemu očetu naslednjo brzojavko: »Eminenca kardinal Rampolla — Rim, Vatikan. Slovenska krščansko-socialna »Zveza«, ustanovljena v smislu okrožnice »Rerum novarum« in zbrana na svečanem shodu v Ljubljani, da proslavi jubilej papeža Leona XIII., izjavlja sv. Očetu otroško udanost in zvestobo — proseč ga apostolskega blagoslova.« Soglasno se je sklenilo odposlati tudi dr. Kreku naslednjo brzojavko: »Mnogostevilno in polni navdušenja zbrani na prelepo vepeli jubilejni slavnosti se polni zahvalnosti in sočutja spominjamo Vas. Molimo za Vašo blago mater in za Vas, naj Vas krepi, da izvedete Leonove ideje med Slovenci. Mi vedno za Vami!« Mej govori delavskih govornikov je prišel mezbornovalce prevz. g. knezoškot ljubljanski Zborovalci so mu prirejali velikanske ovacije. Dvorana se je uprav tresla od izrazov navdušenja. Ko so pevc odpeli »Našo pesem«, spregovoril je knezoškof delavcem nekaj krasnih besed, navdušujoč jih za pravo krščansko delo in povdarjajoč svojo radost, da je tako lepo čestilo mož sredi Ljubljane tako možato pokazalo svoje versko prepričanje in spoštovanje do sv. očeta in so tako delavci pokazali, da so zvesti cerkvi, ki stoji na grobu revnega ribiča iz delavskih vrst. Vnemal je Prevzišeni mož, naj skrbje za versko vzgojo v rodbinah, ker s tem store veliko socialno delo, in je podelil zborovalcem blagoslov. Šele ob pol 1. uri je bil zaključek te slavnosti, ki je pokazal, da pritisk in žalostni nastopi nasprotnikov proti veri in cerkvi nimajo tistega vsepeha, kakršnega si žele. Čast možatosti in odločnemu nastopu slovenskega kršč. soc. delavstva! Ako pomislimo, da so bile istodčasno vse župnijske cerkve ljubljanske napolnjene čestilcev sv. očeta, tedaj lahko z zadoščenjem zapišemo, da kljub liberalnim naporom Ljubljana ni bila zadnja pri proslavi častitljivega jubilarja.

Policija na nogah. Včeraj je bilo po ulicah, kjer se je pomikal sprevoz krščan. soc. delavstva, vse polno policajev. Neka gospoda je imela slabo vest. »Narodna tiskarna«, iz katere se tako rado p. u. je delavstvo na najrazličnejše načine, je bila zastražena. Priporočamo upravnim svetnikom »Narodne tiskarne«, naj policaje na trudu nekoliko odškodujejo, ker služba stražnikov v dežju res ni bila prijetna.

Ljubljanski grad so te dni cenili na 90 tisoč kron.

Javno predavanje, katero je priredilo včeraj v nedeljo dne 8. t. m. »Bralno društvo v Vodmatu«, bilo je dobro obiskano. Predaval je g. Iv. Gostinčar, o delavskem papežu Leonu XIII. Omenjal je tri papeževe okrožnice, posebno pa ono o delavskem vprašanju. Kazal je na veliki pomen socialnega vprašanja in da je Leontisti, ki se je s svojo močjo gočno besedo zavzel za delavca. Predsednik društva g. L. Klun se zahvaljuje g. predavatelju za njegovo veleznimivo predavanje, ter ob enem naznanja, da se na praznik sv. Jožefa dne 19. t. m. ob 2. uri popoldne vrši občni zbor bralnega društva v društvenih prostorih.

Ženo pretepel. Na sv. Petra cesti je danes ponoči neki domobranski narednik pretepal na vso moč svojo ženo, katere je na ves glas kričala. Žena je imela seboj otroka, ki je tudi jokal in upil tako, da so ljudje od vseh strani skupaj šli.

Občni zbor gostilniške zadrage bo dne 23. t. m.

Plemeniti čin. Nedavno je delavstvo Samasove tovarne čestitalo prejšnjemu svojemu gospodarju g. Albertu Samassi povodom 70. letnice njegovega rojstva. Tem povodom je včeraj g. Albert Samassa za svoje delavce invalide podaril deset tisoč kron.

Snežilo je včeraj in danes v Ljubljani. Danes popoldne po ulicah in strehah že ni bilo več opaziti snegu. Nastopilo je deževno vreme.

Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in službe v mesecu februarju. V primeri z lanskim letom ime-

novanega meseca je došlo letos z n a t n o v e d o g l a s i l t a k o p r i d e l o d a j a l c i h k a k o r p r i d e l o j e m a l c i h t e r j e n a t a n a č i n v p o s r e d o v a n j u z a z n a m o v a t i n a p r e d e k . V p r i m e r i s p r e j s n i m m e s e c e m j e b i l o p o s r e d o v a n j e n e k o l i k o m a n j ž i v a h n o . M o š k i m d e l a v c e m s o b i l i p o n u d e n i p r o s t o r i z a k l e p a r j e , m i z a r j e , v r t n e d e l a v c e , n a j v e č p a p r o m e t n i m u s l u ž b e n c e m . D e l a s o i s k a l i n a t a k a r j i , k l e t a r j i , t e s a r j i , k u r i l o j , t r g o v s k i p o m o č n i k i , s k l a d i š č i n i k i i n d r u g i t r g o v s k i i n h i š n i p o s l i . P r i ž e n s k e m d e l u s o d o b i l e s l u ž b e t r g o v s k e p r o d a j a l k e , n a t a k a r i c e , r a z n o d r u g o g o s t i l n i š k o o s o b j e , k m e t s k i p o s l i , n a j v e č p a h i š n i h p o s l o v . V a j e n e m s o b i l i p o n u d e n i p r o s t o r i z a v r t n a r j e , k o v a č e , b r i v c e , p e k e i n z a t r g o v i n o . P r i p o s r e d o v a n j u s t a n o v a n j e b i l o m o g o č e v p e t i h s l u č a j i h z u s p e h o m p o s r e d o v a t i . K a k o r o b i č a j n o , s e j e n a n a š a l o p o s r e d o v a n j e n a j v e č n a m e s t o i n b l i ž n o o k o l i c o , r e š i t i p a j e b i l o m o g o č e t u d i v e č v n a j n i h n a r o d i , n e k a t e r e c e l o n a O g r s k o .

Zopet Codellijev avtomobil. V soboto zvečer privozil je Codellijev avtomobil po Knafljovih ulicah in jako naglo zavil v Selenburgove ulice. Na opolzem tlaku ni mogel voznik avtomobila ustaviti in je padel z vso močjo ob trotoar pri pošti tako, da se je zlomila os in je avtomobil obležal na cesti.

Konj splašil. V soboto popoldne se je na dvorišču Koširjeve hiše na Žabjaku splašil konj Kundičevemu blapcu M. haelu Somraku in je ušel z dvorišča na ulico in drljal po Zvezdarskih ulicah na sv. Jakoba trg, kjer ga je policaj ustavil. Konja so splašili otroci, ki so ga s šibami tapli.

Nemirno noč so imeli danes stanovanjci ob Rinski cesti, na Valvazorjevem trgu, Salendrovih ulicah in na Bregu. Sedem hlapcev, službojučih pri razstavnicah v Lattermanovem drevoredu je razgrajalo v tem okraju. Redarja, ki je razgrajajo ustavil, so ti napadli in bi ga bili strgali, da niso prišli ljudje in drugi redarji na pomoč, na kar so aretirali vse razgrajajo.

Izgubljeno in najdeno. Gdēna St. O. je izgubila v soboto popoldne na poti od Prešernovih ulic čez Marijin trg in po sv. Petra cesti do Murmaierjeve slaščičarne in nazaj po isti poti do hotela „pri Maliču“ zlato žensko uro in zlato verižico z dvema kroglicama kot obeskom. — Na poti od krojaških ulic po Francovem nabrežju in čez Marijin trg do sv. Petra cesti št. 20 je bila izgubljena črna usnjata denarnica, v kateri je bilo okoli 24 kron. — Na juž. kolodvoru so bile v pretečenem tednu najdene sledeče reči: 1 suknja, 1 vreča, v kateri je stara obleka, 1 palica in 1 dežnik. — Pred glavno pošto je bila najdena zlata ura z zlato verižico.

Občni zbor uradniškega stavbinskega društva se je vršil včeraj v Mestnem domu. Predsedoval je župan Hribar. Navzočih je bilo okoli 120 uradnikov. Zapisnikar je bil c. kr. notar dr. R. Bežek. Župan Hribar je povdarjal, da bi moral vsak član stavbeni prostor sam plačati, stroški za zgradbo pa bi se povračevali društvu v letnih anuitetah, ki bi se lahko uredile tudi potom hipotekarnega zavarovanja. V tem slučaju bi zavarovalnica prevzela za umrlega ostale anuitete, družina pa bi prevzela razbremenjeno hišo. Župan se je obrnil za denarna sredstva na mestno hranilnico in na kranjsko hranilnico in je dejal, da je posebno zadnja pokazala svojo naklonjenost društvu. Svoj pristop je oglasilo 32 uradnikov. Dolež znaša 100 kron, ki se mora izplačati štirinajst dni po pristopu. Nato se je izvršila volitev v ravnateljstvo, v katerem so gg.: dr. Bežek, Al. Čiuh, Gustav del Cott, M. Riebl, J. Sbrizaj, Ferd. Stare, vpok. sod., ki je ob enem predsednik. Namestnika sta gg.: J. Lončar, Ant. Reich. V nadzorstvu so gg.: Ernst Bezenšek, J. Resman, vpok. nač. postaje, Ferd. Sajovic, Fr. Trdina, Jakob Vodeb, namestnika og. Jož. Hočevnar, dr. J. Kopřiva. Župan je izjavil, da ne sprejme nobene izvolitve.

Prepir in pretep sta provzročila v Podrtnikovi gostbini na Dunajski cesti tovarniški delavca F. St. in J. S. Prvi je zagrabil jednega strojevodjo za vrat, drugi pa je nekega črkostavca udaril za uho. Poklicali so policaja, da je razgrajajo odstranil iz gostilne.

Lep je kradel. Trgovcu M. Zupanu na Dunajski cesti št. 6 je bilo iz podstrešja ukradenega 10 kg. mizarskega lepa. Tat je moral podstrešje odpreti s ponarejenim ključem.

Na današnji vojaški nabor je došlo 150 mladeničev. V vojakе jih je bilo potrjenih 43.

Tepež radi igre. Čevljar A. M. in delavec O. G. sta se danes ob tretji uri ponoči na Tržaški cesti zaradi igre v kavarni sprla. Tudi stepila so se bila, da ni pravočasno prišel policaj, ki je to preprečil. Da bi se bila lažje tepla, alekla sta si bila že haveloke katera sta pa hitro spet oblekla, ko je prišel policaj.

V Ameriko. Včeraj ponoči je odpotovalo z južnega kolodvora 240 Hrvatov v Ameriko.

Vojaški begun. Anton Pirnat, prostak pri c. kr. pešpouku št. 17 je v soboto pobegnil od vojakov. Včeraj zvečer so ga že orožniki prepeljali nazaj v vojašnico.

Petdesetletnica g. Iv. Strehla. Hišni posestnik Viljem Ivan Strehl v Hrenovih ulicah št. 11 in monter v Samassovi tovarni praznoval bode te dni petdesetletnico delavstva v Samassovi tovarni. Samassovi delavci prirede njemu v proslavo obhod po mestu.

Zaprli so berača Antona Česnika iz Selo pri St. Petru na Krasu. Ukradel je Lasnikovemu blapcu Matevžu Schiffrerju iz hleva na Cesti na Rožnik srebrno verižico katero je potem prodal v Trstu. Česnik je bil že večkrat zaradi tatvine kaznovan in je tudi v Ljubljani znan berač. Ima pohabljenе noge in si mora pri hoji z rokami pomagati naprej.

Književnost in umetnost.

Slovensko gledališče. Včerajšnja popoldanska predstava »Snegulčice« je privabila v gledališče mnogo mladine, ki se je, kakor je videti, izvrstno zabavala. Zvečer pa je nastopila v burki »Brezdenarja« kot gost gospa Irma Polakova, član zagrebškega gledališča v vlogi Marjetice. Njena temperamentna igra, s katero je vzbujala vsestransko odobravanje, nam je ugajala in pokazala, da je gospa v svojem žanru umetnica.

Gledališče je bilo obkrajat dobro obiskano. Včeraj predstavo je obiskala tudi gospa Marija Ivanovna pl. Gorlenko-Dolina, kateri je priredilo dijaštvo pred gledališčem navdušene ovacije. — Jutri v torek, dne 10. marca 1903 bodo na korist zaslužnega opernega režiserja gosp. Edv. Aschenbrennerja peli legendo v štirih dejanjih: »Azraël«. Besedilo spisal Ferdinand Fontana (prevedel profesor Anton Funtek). Uglasbil Alberto Franchetti. Osebe: Azraël, angel (plemič) g. Fr. Vilek. — Nelta, angel (nuna Klotilda) gđ. F. Procházková. — Loretta, ciganka gospa L. Svobodova. — Lidora, brabantka princesinja gđ. M. Glivarčeva. — Kralj Brabanta g. Aschenbrenner. — Lucifer gosp. Aschenbrenner. — Kmet g. Polasek. — Harold g. Hašler. — Demoni, duše prokletih, angeli, kerubini in serafini, nebesčanke, mučeniki, patrijarhi, ribiči, cigani in kmetice, paži, vitez, dvorkinje, kmetje in kmetice, nune, vojaki. Dejanje se vrši v XIII. veku.

Koncert gospe Marije pl. Gorlenko Dolina. Sobotni veliki ruski koncert »Glasbene Matice«, pri katerem je sodelovala gospa Marija Ivanovna pl. Gorlenko-Dolina, solistinja ruskega cara in primadona carske opere v Petrogradu, je vspel tako častno, da ga imenujemo lahko jednega najlepših večerov, kar nam jih je priredila »Matica«. Program sam na sebi je že pokazal fini okus in inteligenco gospe pl. Gorlenko, ki je hotela s svojim koncertom seznaniti Slovence z rusko pesnijo in skladateljci, kar nam pričajo imena, kakor Glinka, P. Čajkovskij, Ključ i. dr. Poleg globoke arije »Vanje« iz opere »Žiznj za carja« (M. Glinka) in uspevanke iz opere »Poljub« (Smetana) ter pesni Ljelova in opere »Sneguročka« (N. Rimskij Korsakov) nam je zapela gospa tudi divno romanco Pavline iz Čajkovskijeve opere »Pobina dama«, in iz Vas. Kalinnikove melanholične globoke »Zvonove«, Kjujevega »Oratar«, »Molitev« in »V tujini in pri nas«, dalje Olgino pesem iz opere »Russalka« (A. Dargomyžskij), A. Grečninovo »Snut« in »Kraj ti moje«. Vse pa kar nam je ponudila s svojim koncertom je bilo mojstersko dovršeno, kajti gospa pl. Gorlenko je mojstrinja v prednašanju, ima krasen in obsežen alt in kaže v vsaki malenkosti razumevanje za fineše priprasto globoke ruske pesni. Njen »Oratar«, »Zvonovi« in arija iz »Vanje«, to je bilo naravnost čudovito dovršeno. Zlasti pesni »Oratar« in »Zvonovi« ste silili človeka, da je za trenotek zasnjanjal o biti veliki ruski zemlji in njenem kmetu.

Burni pozdravi pri vsakem nastopu, vsestransko odobravanje, veliko število krasnih šopkov (omenimo posebno šopka predstavitelja ruskega sobranja g. Aleksandra Kosmice Hreptova ter našega odličnega ruskega kročka z napisom »Veliki umetnici nam od Boga poslani«), prisrčne ovacije, že to priča, da si je znala pridobiti gospa pl. Gorlenko pri nas obče simpatije, katere zasluži v popolni meri in katere želimo, da je spremljajo na nadaljnjih njenih potih. Bil je res krasen večer, katerega ne pozabimo z lahka in za katerega se imamo zahvaliti v prvi vrsti naši »Matici«, ker nam je pridobila tako redkega, v umetniškem oziru tako mnogo nudečega gosta, kot je Marija Ivanovna pl. Gorlenko-Dolina, umetnica, na katero more biti ruska dvorna opera ponosna in ki je v čast slovanski pesmi, karere je baš ona brezdvomno najodločnejša zastopnica.

Pevske točke je spremljevala na glasovirju gospodična Nebdalova, ki je igrala tudi O. Nebdalov Valse-Menuet in mazurko Čajkovskega. Da ni dosegla njena igra popolnosti, je kriv glasovir »Matičen«. Moški zbor pa je zapel pod vodstvom gosp. M. Hubada dr. A. Brucknerjev »Sen in resnica« s tisto preciznostjo, kot jo opažamo v občo zadovoljnost že nekaj koncertov sem pri tem zboru. Dvorana je bila natlačeno polna najfinejšega občinstva. Prišel je celo baron Hein. Netaktno pa se nam zdi tisto drvenje iz dvorane po končanem programu, kajti gospa pl. Gorlenko je dodala še tri pesmi izven programa in mučno je bilo gledati nered, ki je vladal med tem časom v dvorani.

Gospa M. I. pl. Gorlenko-Dolina se je danes zjutraj z brzovlakom odpeljala v Rim, kjer koncertuje v kraljevski akademiji sv. Cecilije. Naknadno je dobila tudi vabilo iz Zagreba, da bi ondi koncertirala. Ali se bo odzvati mogla, še ni gotovo. O ljubljanskem občinstvu se je jako laskavo in simpatično izrazila po koncertu in pri odhodu, ter jo je vspeh ruskih skladb pri Slovencih zelo veselil.

Izpred sodišča.

Rodbinska drama. Dne 28. dec. preteklega leta se je razširila v vasi Srbsko grozna novica, da je po noči umrla kočarica Kubrichtova nenaravne smrti. Dokazalo se je, da je bila res žena Vencel Kubrichta v isti noči umorjena. Sum je padel takoj na njenega moža in v ponedeljek je stal Vencel Kubricht pred porotniki, tožen umora. Obtoženec je tajil namen umoriti ženo, ampak pravi, da jo je le malo bolj trdo prijel. Ker porotniki niso mogli priti do pravega prepričanja, je bil Kubricht obsojen le radi uboja na pet let težke ječe.

Pes prouročil zakonsko ločitev. V Parizu živel je zakonska dvojica v naj-srednejšem zakonu brez otrok. Otrok nista imela, pač pa sta imela lepega in zvestega psa, ki je običajno spremljal gospo na sprehod. Nekega dne odšel je gospod od doma, a gospa je šla s Touto, tako se je pes imenoval, na sprehod. V ulicah La Fayette se je Touto pred neko hišo ustavil, prišel latati in ni hotel na nikak način več slediti svojej gospej, marveč je stekel v hišo in gospa je šla za njim v gorenje nadstropje, kjer je pes pred nekim stanovanjem obstal. Gospa v zli slutnji je pozvonila. Ko je služkinja otvorila vrata, stekel je pes v stanovanje, odkoder se je takoj začula divja kletev. Gospa je po glasu spoznala svojega moža, ki je bil obiskal neko nič vredno žensko. Gospa je vložila nato radi moževe nezvestobe tožbo za zakonsko ločitev in te dni je pariško sodišče ugodilo tožbi.

Slikar — mortlec. Zadnje dni je prosil pariški odvetnik Decori za avdienco pri predsedniku republike g. Loubetu, v kateri ga hoče prositi za pomiloščenje slikarja Sindona, katerega so porotniki obsodili na 5 let težke ječe, ker je ubil moža svoje ljubice. Prošnjo za pomiloščenje so podpisali največji francoski slikarji, proseč naj se vrne Sindon svoji umetnosti. Pariško javno mnenje izraža ogorčenost nad slikarji, ki prosijo pomiloščenja za kolego, a ubijalca, zato — ker se je naučil dobro slikati!! Pričakuje se z veliko radovednostjo, kaj poreče k temu Loubet.

Stava na smrt. V gostilni »Zum Stern« v Inomestu so se sešli voznik Franc Neuner, pošiljavec blaga Jožef Suitner in slikar Alojzij Schraffi. Ko so spili vsak vrček piva in dva kozarca konjaka, pravi Neuner, znan pijanec, a tudi korenjak, ki ga mu ni bilo para, da stavi s Schrafflom, da bo popil v istem času toliko velikih kozarcev konjaka, kolikor ga bo Schraffi popil iz malih kozarcev, a Schraffi da bo plačal, kar bosta zapila. Kar se oglasi Suitner, ki je imel Neunerja nekaj na piki, da hoče plačati on, kar pijeta, naj kolikor hočeta. V dveh minutah je izpraznil Schraffi devet kozarčkov, a ob istem času Neuner istotoliko velikih, vsakega v enem požirku. Ker je imel konjak 40 in pol stopinj alkohola, je imel izpitij konjak ravno en liter čistega alkohola. Neuner se je takoj onesvestil in umrl še drugi dan, in se ni do smrti čisto nič zavedel. Valed tega so naznanili kočmarico, Schraffla in Suitnerja sodniji, in obsojeni so bili krčmarica na šest tednov, Schraffi in Suitner pa vsak na dva meseca teške ječe. Pritožbo ničnosti proti tej razsodbi je kassacijski dvor zavrnil.

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani

Zopet izbruh vulkana. V petek je zopet prišel bruhati, kakor se poroča iz Meksike, vulkan Pico de Colina. — Nena doma izginil je brez sledu iz Draždan bivši sluga princezinje Lujize. Na dvoru vzbuja ta stvar neljubo pozornost. — Rieger je zapustil 200.000 kron za narodne in kulturne namene. V svoji oporoki pravi Rieger svojemu narodu, naj bo zvest idealnim in krščanskim prizadevam.

njem. Rieger svari narod, naj ne preceni svoje moči, svari pred domišljavostjo in prevzetnostjo in pravi, da je le v resnem delu spas narodov ter naj nikdar ne zgubi vere v pravično višjo moč, ki pripelje končno narod do njegovih ciljev in idealov. — Zena v duhovniški obleki. V Niemsu so prijeli neko sleparico Jozefino Weber, ki je oblečena v duhovniško obleko šla v spovednico in poslušala spoved. — Oropana carinska uradnika. V Johannesburgu sta bila napadena dva carinska uradnika, ki sta nesla 5000 funtov v banko. Napadalec so jima vrgli popra v oči in ju pobili na tla in jima iztrgali vrečice z denarjem. Enega napadalec je policija dobila v pest. Imenuje se F. Goddard. — Roman v vodi. Radi »nesrečne ljubezni« sta sklenila v Berlinu 18letni stavec Hensi in 16letna Pavla Noll utopiti se v Grunewaldskem jezeru. Zvezala sta se skupaj in skočila z mosta v vodo, a v mokroti sta začutila zopet veselje do življenja. Hensl je prerezal vrv in je dejal deklic, naj se toliko časa drži za tram pri mostu, da dobi pred seboj trdna tla. V tem hipu je izginil v valovih, deklica se je pa rešila.

Princezinja Lujiza — konec romana?

Med saškimi in toskanskim dvorom prišlo je glede škandala princezinje Lujize do sporazumjenja pod sledečimi pogoji: 1. Princezinja prizna veljavnost razsodbe draždanskega sodišča o ločitvi njenega zakona in se proti le-tej ne bode pritožila, nasprotno pa saški dvor ne objavi uzrokov razsodbe. 2. Princezinja obljubi, da ne bode z Gironom nikdar več niti osebno, ne pisмено občevala in se bode strogo držala navad, ki so na saškem in toskanskem dvoru običajne. 3. Stanovanje princezinje določevala bosta sporazumno saški in toskanski dvor. 4. Pri porodu princezinje bodejo navzoči saški dvorni zdravniki, saška dvorna babica in jeden dvorni uradnik. 5. Otrokovo dojilko in pestunjo določi saški dvor in se bode otrok, če bode zdrav, po treh mesecih prepeljal na saški dvor. 6. Saški dvor si pridrži pravico življenje princezinje nadzorovati in če se bode dostojno obnašala, se ji dovoli čez eno leto ali pa tudi že preje občevanje z njenimi otroci in se bode vse tozadevne podrobnosti svoj čas določile. Princezinja dobi na leto apanaže 40.000 mark, svota se podveji, ako postane prestolonaslednik kralj.

Škandal na šverinskem dvoru.

Draždanske »Nachrichten« poročajo naslednje: Ne dajo se več prikrivati vesti, katere krožijo od ust do ust, kot neka javna tajnost o dogodku na šverinskem dvoru, kateri provzroča splošno nevoljo in s katerim je v jako intimni zvezi velika vojvodinja Anastazija, mati sedaj vladajočega velikega vojvode Friderika Franca. Velika vojvodinja-mati je po rojstvu velika kneginja pruska, katere je bila rojena 24. januarja 1860 in katero je pripeljal na svoj dvor kot nevesto veliki vojvoda Friderik Franc III., kateri je pa leta 1897 umrl. Iz tega zakona je bil sedaj vladajoči veliki vojvoda Friderik Franc in dve hčerki. — Borska »Reichszeitung« dostavi k temu: Znano nam je o nekem dvornem škandalu v neki protestantski mali državi, vendar imena kakor podrobnosti tega škandala hočemo za sedaj zamolčati. Središče cele afere je velika vojvodinja-mati one male državnice, katere je, kakor vsako leto, tudi letos po zimi na Francoskem. Ko jo je sin obiskal, ni je našel v svoji vili, ampak v nekem gotovem zavodu. Stvar se seveda ne bo dala dolgo časa prikrivati, vkljub temu da se je vse potrebno ukrenilo, karkoli bi utegnilo pospeševati — molk. Vlogo, katero je imel na saškem dvoru Giron, prevzel je tu baje dvorni — »Leibfriseur«. — Pred dnevi smo sporočili, da se velika vojvodinja morganatično poroči z nekim ruskim velikašem.

Kako dolgo žive ptice? Najdalje živi labud, ker doseže 300 let. Prirodoslovec Knauer pripoveduje, da je videl sokola starega 160 let. V schönbrunski ptičnici je poginil leta 1824 kragulj, katerega so vjeli leta 1706. Preživel je tedaj 118 let v ječi. Pomorske in močvirne ptice dosežejo še višjo starost. Tudi kukavice precej časa žive. Na nekem kraju so eno opažali 34 let. Gavran dosežejo 100 let. Vjete srake žive 20 do 25 let. Naš navadni petelin bi (!) lahko živel 15 let. Kanarčki prežive v gajbici do 12, a na kanarskih otokih še več let.

Društva.

(Občni zbor društva tiskarjev na Kranjskem) se je vršil v soboto zvečer v Hafnerjevi pivarni in izredno dobra udeležba članov — od 127 članov je bilo 107 navzočih — dokazuje, s kakšno vneto in s kakšnim zanimanjem zasledujejo člani društveno delovanje. Društveni predsednik, g. J. Pavliček, otvori zborovanje po pol 9. uri in pozdravi vse zborovalce, posebno pa navzočne zastopnike članov iz Novega mesta, Kranja in Kamnika. Tiskano odborovo poročilo se odobri in vzame na znanje. Spominjal se je še predsednik a toplimi besedami umrlih članov:

Biša

štirimi sobami in pritklinami v sredi trga Mokronoga (poleg cerkve) z obsežnim vrtno in lepim gozdom, pripravna za vsako obrt, proda se pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje gosp. Peter Perič i-totam.

Umetno vezenje na šivalnih strojih.

V številki 3999 je »Illustr. Leipziger Zeitung« dne 20. novembra 1902 prinesla naslednje naznanilo:

»Umazano ameriško reklamo so naši društveniki imenovali ono po ameriškem Singer-jevem društvu uprizorjeno hvalisanje. Društvo Singer je na to tožilo, a bilo v vseh instancah zavrženo.

Sodišče je spoznalo, ko je tožbo zavrnilo, da je ono imenovanje vseskozi pr marno.

Društvo nemških tovarnarjev za šivalne stroje.

Okolnost, da tudi v Avstriji agentje Singerjevega društva občinstvu trdijo, da so le Singerjevi šivalni stroji pripravi za vezenje, nas sili k izjavi, da je vsak šivalni stroj raven za vezenje in da je merodajna edino le spretnost in izurjenost onega človeka, ki dela na stroju.

V Ljubljani, 20. februvarja 1903.

Janez Jax & sin.

V naši trgovini na Dunajski cesti št. 17 daje se poduk v vezenju vsaki čas brezplačno, in sicer nauk v vezenju na vsakršnem šivalnem stroju, bodisi finejšem kakor tudi na priprostem.

217 2-2

Kdor želi imeti dober

harmonij

vrhniškega ali ameriškega sistema, ta naj blagovoli pisati na naslov: A. Luznik, Vrhnika pri Ljubljani. 3

Barve za učence

ima v največji izber v zalogi trdka BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. 524 19 11-8

Vnanja naročila proti povzetju.

Za Marijin mesec maj in praznike Matere Božje priporočamo

Janez Pogačnik:

Dvanajst Marijinih pesmij

za mešan zbor.

Cena partituri 50 kr., posameznim glasovom 10 kr.

Katol. Tiskarna v Ljubljani.

Razglas.

Razpisuje se

zgradba nove štirirazredne šole v Radovljici.

Dražbeni pogoji, načrti in proračun so na upogled v občinski pisarni v Radovljici. — Ponudbe, katerim se mora priložiti pet odstotni vadij, naj se vložijo pri podpisnem do 23. marca t. l. opoldne.

Krajni šolski svet v Radovljici, 4. marca 1903.

Janez Novak, predsednik.

Razpis.

Podpisani krajni šolski svet na Skaručini razpisuje s tem narok za oddajo

zgradbe nove ljudske šole na Skaručini

potom javne dražbe na dan 22. marca 1902 ob 2. uri popoldne in sicer na podlagi načrtov in proračunov sledeča dela:

1. Zgradba šolskega poslopja v znesku K 14228.20
2. Šolska uprava v znesku 563.45

Skupaj K 14791.65

Ponudnik se podvrže 5% kaveji in znanim stavbenim pogojem. Proračuni in načrti so na razpolago pri krajnjem šolskem svetu na Skaručini in sicer pri g. Matej Sršenu. Tu se tudi zvedo stavbeni pogoji.

Krajni šolski svet na Skaručini,

dne 6. marca 1903.

Matej Sršen, predsednik.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.

Spominjajte se
ljudskega sklada.

312 1-1

Franc Didič

posesnik, načelnik rokodelske, krčmarske in mesarske zadruge za Idrijski, sodnijski ekraj itd.,

včeraj zvečer po kratki a mučni bolezni v 70. letu svoje starosti, previden s sv zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predražega ranjcega bode v torek, dne 10 t. m ob 5. uri popoldan v hiši žalosti blagoslovljeno in poem na pokopališče pri sv. Križu k večnemu počitku položeno.

Sv maše zadušnice se bodo brale pri Sv. Barbari in pri Sv. Križu.

Prerano umrli bodi priporočen v blag spomin in pobožno molitev

Idrija, dne 9. marca 1903.

France Didič, sin. — Jerica Lapažne, hči. — Ivana Didič, sestra. — Štefan Lapažne, c. kr. višji okrajni komisar. Ivan Vogelink, c. kr. učitelj, zeta. — Marija Didič, sinova. — Stanko, Vladko, Pepček, Francelj, Ivan, Vida, Fanó, vnuki in vnukinje.

Prošnja.

Ljubljanski slikar Ivan Čibašek je na večtedenskem potovanju z nekim gospodom agentom, ki prodaja »Frankovo ciklo« . Kar je njegov oče Matej Čibašek, župan na Črnučah pri Ljubljani, nagloma smrtonesno obolel, prosimo vse bralce »Slovenca«, ki morda vedo, kje sedaj biva omenjeni slikar Ivan, da mu takoj sporočijo o boleznih očetovi.

Najtoplejše se mu za to ljubav že naprej zahvaljuje

289 3-3

družina Čibašek.

Na Črnučah, 5. marca 1903.

Naznanilo.

V četrtek, dne 12. sušca 1903 se bodo prodajala na drobno zemljišča

umrlega Jožefa Pipan iz Poljan hiš. št. 16.

Kdor želi kaj kupiti, pride naj v četrtek, dne 12. sušca ob 8. uri dopoldne v Poljane hišna št. 16.

Na prodaj je tudi hiša z gospodarskimi poslopji.

Zemljišča leže v kat. občini Šent Vid, Zgornja Šiška in Ježica.

Natančnejša pojasnila daje dr. Fran Vok, c. k. notar v Ljubljani.

288 2-2

Praga, 8. marca. Truplo pokojnega barona dr. Riegra je v soboto ob pol 3. uri popoldne blagoslovil kardinal baron Skrbensky: ob mrtvaškem odru so govorili župan Srb, višji ravnatelj Mattuš in poslanec Herold. Truplo so nosili do voza dijaki in sokoli. Ob grobu je govoril poslanec Začek. Pogreba se je udeležil minister Rezek, namestnik, deželni maršal, vojni poveljnik, predsednik gosposke zbornice in zastopniki vseh uradov in korporacij ter zastopniki češkega naroda iz vseh dežel češke krone.

Draždane, 9. marca. Vedno bolj se potrjuje vest, da se bodeta gđ. Adamovič in Leopold Wölfling radi slabih gmotnih razmer poslednjega ločila. Gđ. Adamovič sprejme angažement pri nekem gledališču. Pozornost vzbujata vest, da sta dvorni maršal prestolonaslednika in dvorna maršala princesinje Lujize prosila, naj se jih upokoji.

Monakovo, 9. marca. Včeraj zjutraj ob pol 2. uri je bila završena obravnavna proti predstojnici svetnega zavoda Heusler. Obsojena je bila na 6 let težke ječe radi zločina telesne poškodbe.

Madrid, 9. marca. Delna kriza v španskem ministerstvu je neizogibna. Finančni minister noče dovoliti večjih izdatkov.

Belgrad, 9. marca. Župani so razglasili, da se v slučaju mobilizacije zažgo na vseh cerkvenih stolpih baklje. Na to se morajo vsi za vojaštvo sposobni moške prijaviti pri vojaških poveljstvih. Vojska uprava je naročila 50.000 plaščev in 100.000 jedilnih skledic.

Sofija, 9. marca. Knez Ferdinand obišče meseca marca osebno evropske dvore, da dobi zagotovilo, da vladi dajo garancije za mir na Balkanu in Bolgarijo povišajo v kraljevino.

Sofija, 9. marca. Iz pisarne glavnega makedonskega odbora je bilo ukrajenih 10.000 frankov.

London, 9. marca. »Standard« pravi, da je angleška vlada izjavila, da si obdrži napram avstro-ruskim predlogom v reformah v Makedoniji proste roke in da bi nikakor mirno ne gledala, ako bi se sedanji državni sestav na Balkanu hotel kaj spremeniti. Na to posebno stališče Angleške se utegne zanašati Turčija, da ne izvrši reform.

Pariz, 9. marca. Daurignaca so včeraj začasno izpustili iz zapora.

London, 9. marca. Standardov dopisnik je imel pogovor s turškim velikim vezirjem, ki mu je dejal, da bode Turčija izvršila reforme, a za to potrebuje — časa. Povsod se po Turškem delajo nove ceste v korist trgovini. Standard pravi, da se na ta način Turčija le za vojno pripravlja. Ceste se v vojne namene grade.

— Občeznato dajo Mautnerjeva napojena semena za krmsko repo najobilnejši pridelek. Prav tako izvrstna in nepresežna so tudi Mauthnerjeva zelenjadna in cvetlična semena.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
7. 12.	Vel.	737.4	2.2	sr. jvzh.	obl.	3-7
8. 7.	zjut.	734.9	1.2	sl. jzah.	sneg obl.	
8. 2.	popol.	734.2	3.4	sl. jvzh.	dež	
8. 9.	zveč.	735.3	1.2	sr. jvzh.	dež	9-9
9. 7.	zjut.	736.4	0.7	sl. jvzh.	sneg obl.	
9. 2.	popol.	736.6	4.1	sl. jug.	obl.	

Srednja temperatura sobote 4.1°, norm. — 2.2°
Srednja temperatura nedelje 1.9°, normale, — 2.4°

Dunajska borza

dne 9. marca.

Skupni državni dolg v notah	100.55
Skupni državni dolg v srebru	100.55
Avstrijska zlata renta 4%	121.10
Avstrijska krona renta 4%	101.10
Ogerska zlata renta 4%	121.10
Ogerska krona renta 4%	99.50
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gld.	15.89
Kreditne delnice, 160 gld.	685.75
London vista	240.23
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.15
20 mark	23.45
20 frankov (napoleonador)	19.10
Italijanski bankovci	95.45
C. kr. cekini	11.31

Puciharja Avgusta, poslovedje Blaznikove ti skarne; Kovača Ivana, nekdanjega tiskarja in Ferdinanda Pevca, kamenotiskarja. Zborovalci so vstali v znak sožalja raz se deže. — Zahvala se je izrekla slav. Kranjski hranilnici za darilo 100 K, g. Antonu Slatnarju, tiskarju, za darilo 30 K in gospodom tiskarjem in uradnikom za brezplačno blagotnostno pošiljanje listov. — V odbor so bili voljeni gospodje: predsednik Pavliček Jožef, namestnik Pirkovič Rajko, računovodja Planinc Oton, blagajnik Klovner Jožef, nadalje Mlinar Ivan, Strekelj Anton, Stibinger Rudolf, Jelodnik Pavel, Suberl Ev. Mudrovič Elias in Poderžaj Franc. Po volitvi odbora se je volila tarifa komisija in tarifno razodišče. — Eni prčnji za vprejem v društvo se je ugodilo; preostala člana, da se mu deloma povrnejo tožni stroški, se je pa odklonila. Med slučajnostmi so se rešile upravne društvene zadeve. Zborovanje se je izvršilo okoli ene ure ponoči.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nemška nasilnost.

Gradec, 9. marca. Sinoči vrgli Nemci s pomočjo policije slovenske visokošolce iz kavarne »Polarstern« radi slovenskega govorjenja.

Rim, 8. marca. Danes imeli Slovenci z drugimi Avstrijci posebno audijenco pri papežu. Dijake sv. oče imenoval »naša mladež, naša nada«, pozdravljaj je delavce ter njihovo navzočnost imenoval »sad naše enciklike«. Kanonika Kalana vprašal: Od kod? Odgovori: iz ljubljanske škofije. Papež zakliče: »blagosloviljam ljubljansko škofijo« — prime Kalana za roko, mu svojo roko položi na glavo. Vsem zakliče: »bodite edini!« Po dva in dva smo pristopali k tronu poklonivši se sv. očetu.

Rim, 8. marca (C. B.) Vkljub prošnji zdravnika dr. Lapponija, naj se papež varuje, je ta izjavil, da je popolnoma zdrav, da nemore prezreti svojih dolžnosti ter še nadalje pustiti čakati svojih zvestih, ki so od daleč prišli, da se mu poklonijo. Papež je torej že danes sprejel v prestolni dvorani romarje z Dunaja, iz Berolina in Belgije, skupno 5000 oseb. Romarji so korakali mimo sv. očeta, ki jih je blagoslovil. Nagovorov ni bilo. Kardinal Gruscha in Kopp sta bila pri vsprejemu. Papeža so živahno aklamirali.

Kropa, 9. marca. Včeraj so med službo božjo ulomili v župnišče na Dobravi tatovi.

Celovec, 9. marca. Po veliki noči bo koroški deželni zbor zboroval štiri dni.

Solnograd, 9. marca. Kljub temu, da se je mati princezinje Lujize sprijaznila s svojo hčerjo, pravi njen oče, veliki vojvoda toskanski, da jo noče več videti. Princezinja Lujiza pride kljub temu meseca oktobra v Solnograd, kjer se sestane s svojimi otroci.

Budimpešta, 9. marca. K demonstraciji Košutovec proti vojni predlogi se še poroča, da so demonstrantje pobili mnogo šip in tudi okna palače nadvojvodinje Klotilde ter okna klubu liberalne stranke. Mnogo demonstrantov je ranjenih, nad 50 aretiranih.

Budimpešta, 9. marca. Tu je umrl bivši ministerski predsednik Bitto.

Praga, 9. marca. Po pogrebu Riegrovem je praška občina v prostorih mestne hiše pozdravila k pogrebu došle poslance. Župan Srb je pozdravil slovenske poslance pa tudi nemškega konservativnega poslanca viteza Fuchsa, o katerem je dejal, da čeprav Nemec, je bil proti Slovanom vedno pravičen. Na čast poslanca je bil potem dine. Od ugoslovanskih poslancev so govorili Spinčić, Pogačnik in Vujačević.

Praga, 9. marca. Na zgornjem Češkem se še vedno ponavljajo potresni sunki.